

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421010168
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6421010168.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša, a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného G. X., pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí dňa 28. júna 2022 o odvolaní obžalovaného G. X. proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/32/2021 zo dňa 11.01.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/32/2021 zo dňa 11.01.2022 vo výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o d s u d z u j e obžalovaného G. X., nar. XX.XX.XXXX v X. P., trvale bytom V. V. XXXX/XX, X. P.,

podľa § 348 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) dní.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. sa obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/32/2021 zo dňa 11.01.2022 bol G. X. uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

po tom ako bol dňa 11.3.2020 riadne vyzvaný na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody na základe trestného rozkazu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/62/2018 zo dňa 14.8.2018 v spojení s uznesením sp. zn. 2T/62/2018 zo dňa 23.10.2019, právoplatného dňa 26.2.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/25/2020 zo dňa 26.2.2020 si obvinený na Okresný súd v Žiari nad Hronom dňa 1.4.2020 podal žiadosť o odklad výkonu trestu zo zdravotných dôvodov, kde na základe uvedenej žiadosti mu bola z Okresného súdu v Žiari nad Hronom doručená výzva, ktorú si prevzal dňa 27.4.2020, aby v lehote 20 dní predložil lekársku správu o jeho zdravotnom stave a potvrdenie, že sa nachádza v ústavnej starostlivosti s uvedením adresy zdravotníckeho zariadenia, tiež s poučením podľa § 409 ods. 1 Trestného poriadku, pričom obvinený dvadsať dňovú lehotu na dodanie požadovaných potvrdení nedodrжал, doklady o svojom zdravotnom stave (bez potvrdenia, že sa nachádza v ústavnej starostlivosti) na súd zaslal až dňa 26.5.2020, do výkonu trestu odňatia slobody sám nenastúpil a dňa 13.7.2020 bol zatknutý hliadkou OO PZ v Banskej Štiavnici a následne dodaný do ÚVV a ÚVTOS v Banskej Bystrici.

Za to okresný súd obžalovaného G. X. odsúdil podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní, podal obžalovaný odvolanie, ktoré dodatočne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Na úvod uviedol, že odvolanie podal z dôvodu že sa necíti byť vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Na svoju obranu uvádzal, že výzvu na nástup do výkonu trestu prevzal. Následne dňa 31.3.2020 súdu zaslal žiadosť, kde požiadal o odklad výkonu trestu zo zdravotných dôvodov. Súdu to zasielal mailom aj poštou a zároveň osobne na súd volal, aby sa uistil, či to prišlo vzhľadom aj k tomu, že to bolo v období keď boli pandemické obmedzenia. Po telefóne mu bolo súdom oznámené, že jeho žiadosť bola doručená. Následne obdržal výzvu zo súdu aby predložil potvrdenia o zdravotnom stave alebo že sa nachádza v ústavnej starostlivosti. Súdu zaslal doklady o svojom zdravotnom stave o vyšetreniach a svojich zdravotných problémoch, z ktorých vyplývala zlá zdravotná prognóza. Opätovne volal na súd, a to tajomníčku, ktorá tam nebola, tak ho prepojili na inú osobu, kde uvádzal, že zatiaľ zo súdu nedostal odpoveď na žiadosť, že zaslal aj doklady o svojom zdravotnom stave. Bolo mu oznámené že má čakať, vzhľadom k tomu, že je pandémie, v dôsledku čoho všetko mešká. Viackrát na súd volal aj na informačné centrum bolo mu oznámené, že je v riešení, aby čakal, že zo súdu mu bude doručené stanovisko na žiadosť. Na jeho prekvapenie neobdržal stanovisko zo súdu a dňa 13.7.2020 prišli príslušníci polície a dodali ho do výkonu trestu. Ďalej poukázal, že je invalidný dôchodca, uznaný na 70%, má vážne zdravotné problémy a mal ich už aj v čase, keď požiadal o odklad výkonu trestu. Po nástupe do výkonu trestu ho do väzenskej nemocnice neumiestnili, lebo bola pandémie. Taktiež uviedol, že nemal úmysel sa vyháňať nástupu do výkonu trestu, neskrýval sa, komunikoval so súdom. Má za to, že okresný súd si mal preveriť, či skutočne volal na súd a že s pracovníčkami súdu komunikoval ohľadom svojej žiadosti. Súd mal pribrať znalca aby sa vyjadril na jeho zdravotný stav, vzhľadom na predložené lekárske správy, teda aby ho posúdil odborník a nie sám súd, či bol spôsobilý na nástup do výkonu trestu. Nemal obhajcu v tom čase, keď mu bol premenený trest, nemal sa s kým vo veci poradiť. Poukázal, že je jediným živiteľom rodiny a samotný nástup uloženého trestu by ohrozil jeho rodinu. Navrhol, aby odvolací súd vo veci rozhodol v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. s tým, že by zrušil výrok o vine a treste v napadnutom rozsudku a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na dôvodoch písomného odôvodnenia odvolania. Poukázal, že obžalovaný sa v súčasnej dobe nachádza v zložitej životnej situácii, keďže sa mu narodili u dvojčky, jedno z nich je v inkubátore a druhé dieťa s manželkou je doma, pričom obžalovaný musí dochádzať do nemocnice v Banskej Bystrici, kde nosí mlieko pre svoje dieťa. Opätovne poukázal, že obžalovaný je invalidný dôchodca, poberá mesačne 180 eur, jeho manželka zatiaľ nepoberá žiadne dávky, keďže deti sa musia dožiť 28 dní života, takže len obžalovaný v súčasnosti živí rodinu. Požiadal, aby odvolací súd zohľadnil jeho zlú životnú situáciu pri rozhodovaní. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že považuje napadnutý rozsudok za zákonný, tak ako vo výroku o vine, tak aj vo výroku o treste a navrhol odvolanie zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí vyslovil súhlas s návrhom svojho obhajcu. Taktiež poukázal, že je v zlej situácii, pričom každé 2 dni chodí do nemocnice v Banskej Bystrici autobusom, kde nosí mlieko a plienky pre svoju dcérku. Odvolaciemu súdu predložil k nahliadnutiu potvrdenie z Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica, z ktorého vyplýva, že jeho dieťa Q. B. sa nachádza na neonatologickej klinike.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa, z predloženého spisového materiálu, je zistiteľné, že obžalovaný dňa 1.4.2020 podal na Okresnom súde Žiar nad Hronom žiadosť o odklad výkonu trestu odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/62/2018, zo zdravotných dôvodov. Okresný súd prípisom zo dňa 15.4. 2020 vyzval obžalovaného, aby v lehote 20 dní súdu predložil lekársku správu o svojom zdravotnom stave nie staršiu ako 30 dní, ako aj adresu zdravotníckeho zariadenia, ktoré mu poskytuje zdravotnú starostlivosť. Obžalovaný túto výzvu prevzal 20.4.2020. Posledný deň lehoty na predloženie lekárskej správy potom pripadal na dňa 11.5.2020. Obžalovaný do uvedenej lehoty požadované lekárske správy súdu nepredložil, pričom žiadosť o predĺženie lehoty na predloženie správ súdu nepodal. Samosudca potom dňa 25.5.2020 vydal Obvodnému oddeleniu PZ SR Banská Štiavnica príkaz na dodanie G. X. do výkonu trestu odňatia slobody. Obžalovaný až dňa 29.5.2020 (v skutkovej vete je nesprávne uvedené 26.5.2020) zaslal súdu lekárske správy, teda po stanovenej lehote a až potom, čo už súd vydal príkaz na jeho dodanie do výkonu trestu odňatia slobody.

Odvolací súd konštatuje, že Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci sp. zn. 2T/62/2018 vo vykonávacom konaní postupoval v súlade s ustanovením § 409 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého, ak odsúdený pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody ochorie na takú vážnu chorobu, že dočasne nie je spôsobilý nastúpiť výkon trestu, pretože je v ústavnej zdravotnej starostlivosti, zašle súdu žiadosť o odklad výkonu trestu spolu s lekárskou správou o svojom zdravotnom stave nie staršou ako 30 dní; v žiadosti je povinný uviesť aj adresu zdravotníckeho zariadenia, ktoré mu poskytuje zdravotnú starostlivosť. Ak žiadosť neobsahuje uvedené náležitosti, predseda senátu vyzve odsúdeného, aby žiadosť doplnil v lehote 10 dní; inak sa o žiadosti nekoná, o čom predseda senátu vo výzve odsúdeného poučí.

Okresný súd poskytol dostatočnú lehotu (20 dní) na predloženie lekárskej správy, pričom obžalovaný bol poučený o tom, že ak nepredloží požadované doklady o jeho žiadosti sa nebude konať. Pokiaľ obžalovaný poukazuje, že v tom období existovali pandemické obmedzenia, tak táto skutočnosť mu nebránila v tom, aby písomne požiadal súd o predĺženie lehoty. To však obžalovaný nevykonal. V tejto súvislosti neobstojí ani jeho obhajoba, že telefonicky zisťoval na súde v akom stave je jeho žiadosť, pretože mal vo výzve jasne uvedené, že je povinný predložiť súdu lekárske správy v určenej lehote, inak súd o žiadosti nebude konať. V danom prípade obžalovaný lekárske správy nepredložil, preto súd o jeho žiadosti nemohol konať a jeho prípadné telefonické hovory na súd, sú bezpredmetné na preverovanie jeho obhajoby.

Vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázané, že skutok sa stal, tak ako je uvedený v skutkovej vete napadnutého rozsudku a že ho spáchal obžalovaný, keď maril nástup na výkon uloženého trestu, preto sa odvolací súd nestotožnil obhajobou obžalovaného, ktorú považuje za účelovú so snahou zbaviť sa trestnej zodpovednosti. Obžalovaný na svoju obhajobu neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by ho zbavovali trestnej zodpovednosti za prejednaný skutok. Odvolací sa súčasne zaoberal aj aplikáciou ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák., pričom dospel k záveru, že v danom prípade neprichádza do úvahy použitie tohto ustanovenia, pretože závažnosť prečinu, ktorý obžalovaný spáchal, nemožno považovať za nepatrnú.

Okresný súd postupoval zákonne, keď konanie obžalovaného po právnej stránke kvalifikoval ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pretože maril výkon rozhodnutia súdu tým, že bez vážneho dôvodu nenastúpil výkon trestu odňatia slobody v lehote stanovenej súdom.

Krajský súd v tejto časti považuje napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ale aj jeho postup, ktorý verdiktu predchádzal, za zákonný, nevykazujúc znaky svojvoľie.

Odvolačný súd následne preskúmaval výrok o treste a zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu odňatia slobody dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné pre ukládanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 Trestného zákona, čo malo za následok, že uložený trest je neprimerane prísny, preto výrok o uloženom treste odňatia slobody zrušil a rozhodol o treste sám.

Pokiaľ ide o uloženie trestu krajský súd v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu. Pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). V prípade obžalovaného G. X. druh a výmera trestu boli stanovené zákonným ustanovením § 348 ods. 1 Tr. zák. umožňujúci obžalovanému uložiť trest odňatia slobody až na dva roky. Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Odvolačný súd u obžalovaného nevzhladol žiadne poľahčujúce a ani priťažujúce okolnosti podľa § 36 a 37 Tr. zák.. Podľa názoru odvolacieho súdu, na osobu obžalovaného nie je potrebné pôsobiť výmerou trestu odňatia slobody, ako ho uložil okresný súd, ale účel trestu bude možné dosiahnuť aj trestom odňatia slobody kratšieho trvania. Odvolačný súd pri výmere trestu zohľadnil ťažovú rodinnú situáciu obžalovaného a taktiež vychádzal z ustanovenia § 34 ods. 3 Tr. zák. podľa ktorého, trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Na základe týchto okolností, teda osobných pomerov obžalovaného, a po zhodnotení všetkých skutočností majúci význam pri určovaní druhu trestu a jeho výmery dospel k záveru, že z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie je primeraný a zákonu zodpovedajúci trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby v trvaní tridsiatich dní. Takto vymeraný trest odvolačný súd vyslovil ako nepodmienečný, pretože neboli splnené podmienky na podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody podľa § 49 ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý sa vykonáva diferencovane v troch stupňoch, odvolačný súd pripomína, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávaného trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin a v takom prípade podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd zaradí páchatel'a na výkon trestu do ústavu s stredným stupňom stráženia, preto krajský súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

V danom prípade neprichádzalo do úvahy uloženie ani alternatívnych trestov v podobe trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce alebo peňažného trestu. Obžalovaný je invalidný dôchodca, takže trest povinnej práce súd nemohol uložiť (§ 55 ods. 2 Tr. zák.). Taktiež neboli splnené podmienky na uloženie peňažného trestu pre nemajetnosť obžalovaného. Pokiaľ ide o uloženie trestu domáceho väzenia, odvolačný súd pripomína, obžalovanému už bol v nedávne minulosti uložený trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/62/2018 zo dňa 14.8.2018, trest domáceho väzenia na 1 rok, keďže obžalovaný podmienky a obmedzenia trestu domáceho väzenia neplnil, preto okresný súd premenil tento trest na nepodmienečný trest, preto od obžalovaného nie je možné z rozumnou istotou očakávať, že by takýto trest opäť nezmaril.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.